

kul- og stålindustri, mens Tyskland kom med i et politisk og økonomisk samarbejde med de gamle fjender efter krigen.

Bag dannelsen af det europæiske fællesskab, EF, i 1957 var der ligeledes et ønske om at sikre et mere stabilt og fredeligt Europa. Gennem det stærkere samarbejde var det også forventningen, at der via fællesmarkedet kunne skabes en højere samlet vækst i det vesteuropæiske område. Det har man forsøgt at sikre bl.a. gennem et forpligtende økonomisk og politisk samarbejde.

Det betyder, at medlemslandene har forpligtet sig til at samarbejde fremfor at løse egne problemer på bekostning af naboerne. F.eks. vil store budgetunderskud i Tyskland føre til stigende inflation og rente i hele EU til skade for vækst og beskæftigelse. Det er heller ikke i de europæiske landes interesse, at nabolandene devaluerer deres valutaer, da det »eksporterer« arbejdsløshed til de andre lande. Meningen er, at man skal undgå en politik som f.eks. den, der blev ført i forbindelse med oliekrisen i 1970'erne. Krisen fik dengang mange lande til at devaluere deres valutaer samtidig med, at inflationen steg og renterne fulgte med op.

Filosofien bag ØMU er at skabe et bedre samarbejde, således at de europæiske lande støtter hinanden frem for at eksportere problemerne til hinanden. Landene mener, at det bedst opnås ved at skabe stabile priser og valutakurser i Europa. Det vil man opnå ved et tættere samarbejde om den økonomiske politik. For euro-landene sker det også gennem den fælles valuta, euroen.

Disse politiske og økonomiske hensyn har ført til dannelsen af ØMU.

At disse overvejelser ligger bag dannelsen af ØMU'en fremgår også klart af Økonomiministeriets publikationer, f.eks. »ØMU - hvad er det«, »ØMU ABC«, »Danmark og euroen«, »Danmark uden for euroen, marts 98« og »Danmark uden for euroen, december 98«.

Spm. nr. S 3233

Til økonomiministeren (7/7 2000) af:

Thorstein Theilgaard (SF):

»Vil ministerens give sin vurdering af virkningen af ECB's renteforhøjelser fra november 1999 for Euroland, Danmark samt EU under ét og frem, og vil ministeren i den forbindelse oplyse

tal for arbejdsløshed beskæftigelse, betalingsbalance, inflation og de relevante tal for renten?«

Begrundelse

Pengepolitikken i ØMU'en er ikke demokratisk styret. Alligevel er det væsentligt med en bred debat om, hvorvidt pengepolitikken er fornuftig. Til brug herfor er det væsentligt at have tal for virkningen af pengepolitikken.

Svar (7/8 2000)

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

ECB har ansvaret for euroområdet's pengepolitik. EU-landenes regeringer er blevet enige om, at ECB skal tilrettelægge pengepolitikken med det primære mål at sikre prisstabilitet over en årrække. Desuden skal ECB støtte den øvrige økonomiske politik med henblik på blandt andet at fremme vækst og beskæftigelse, hvis det ikke er i strid med målsætningen om prisstabilitet. Begge mål fremgår af traktaten, der er ratificeret i medlemslandene.

Prisstabilitet medvirker til at stabilisere den økonomiske udvikling. Samtidig giver det lave priser og renter, hvilket vil være til gavn for investeringer, økonomisk vækst og beskæftigelse på længere sigt. Det giver også den øvrige økonomiske politik de bedste forudsætninger for at sikre vedvarende høj beskæftigelse, idet overophedning af økonomien undgås.

Som følge af den finansielle og økonomiske krise i Asien og Rusland i 1997/98 oplevede de europæiske økonomier en afdæmpning af den økonomiske vækst i løbet af 1998. Derfor sænkede de kommende eurolandes centralbanker efter aftale med hinanden gentagne gange de pengepolitiske renter i løbet af 1998. Forud for rentesænkningerne var renterne på pengemarkederne i det kommende euroområde ved årsskiftet 97/98 i størrelsesorden ca. 4¼ pct. (I det følgende benyttes udtrykket »pengemarkedsrente« som betegnelse for den 1 månedlige euro-rente).

Samtidig fik de mere traditionelle 'højrentelande' i det kommende euroområde gavn af at deltage i euroen, idet deres rente tilnærmedes den laveste rente i Europa, Tysklands. Da ECB den 4. januar 1999 for første gang fastsatte den fælles pengepolitiske styringsrente i euroområdet, tog man endvidere udgangspunkt i Tysk-